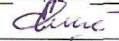

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
"Планування і прогнозування соціально-економічного розвитку"
для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
рівень вищої освіти бакалавр

Затверджено на засіданні
групи забезпечення спеціальності
протокол № 6 від «14» 06 2021 року
Голова групи Смірнова К.В.

Затверджено
на засіданні кафедри публічного
управління та менеджменту ПД
протокол № 12 від «7» 06 2021 року
Зав.кафедри Павленко О.П.

ОДЕСА
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
"Планування і прогнозування соціально-економічного розвитку"
для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
рівень вищої освіти бакалавр

**ОДЕСА
2021**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
"Планування і прогнозування соціально-економічного розвитку"
для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
рівень вищої освіти бакалавр

Затверджено
на засіданні групи забезпечення спеціальності
протокол № ____ від « __ » _____ 2021 року

**ОДЕСА
2021**

Методичні вказівки та завдання до виконання практичних занять з дисципліни “Планування і прогнозування соціально-економічного розвитку ” для бакалаврів денної та заочної форми навчання за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» /Укладач: к.е.н., доцент Головіна О.І. – Одеса, ОДЕКУ, 2021 р.-64 с., укр. мова.

ЗМІСТ

Вступ	6
Методичні вказівки до проведення практичних занять	8
Тема 1. Теоретичні основи планування та прогнозування соціально-економічного розвитку	8
Тема 2. Теоретичний аналіз соціально-економічного прогнозування	11
Тема 3. Методологія соціально-економічного прогнозування	19
Тема 4. Планування розвитку трудових ресурсів та кадрової роботи	25
Тема 5. Макроекономічне (державне) планування та прогнозування	34
Тема 6. Система економічного прогнозування	38
Тема 7. Система соціального прогнозування	42
Тема 8. Прогнозування галузей матеріального виробництва та сфери послуг	44
Тема 9. Планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів	53
Тема 10. Бізнес-планування та прогнозування	55
Тема 11. Кризи в контексті соціально-економічного прогнозування	58
Теми доповідей для студентів	62
Література	64

Вступ

«Планування і прогнозування» є діалектичний взаємозв'язок системи понять, термінів, категорій тощо; характеру предмета; методу пізнання; специфічних умов дослідження.

Перед тим, як перейти до викладання основ курсу, необхідно дати визначення змісту окремих термінів, які широко застосовуються в економічному прогнозуванні і плануванні.

Прогноз – це імовірне, аргументоване (тобто на підставі системи фактів і доказів) судження про стан об'єктів (процесів) в майбутньому або альтернативних шляхів і строків досягнення певних результатів.

Прогнозування (грец. – знання наперед) – це процес формування прогнозів на основі аналізу тенденції і закономірностей розвитку об'єкта (процесу).

Прогнозування таким чином повинно відповісти на два питання: а) чого найбільш імовірно слід очікувати в майбутньому;

б) яким чином слід впливати на умови, щоб досягти в майбутньому бажаної мети.

Мета дисциплін – вивчення теорії та практики соціально- економічного прогнозування, методології та організації розроблення прогнозів економічного і соціального розвитку; формування у майбутніх фахівців навичок та умінь прогнозування і моделювання економічних процесів на всіх рівнях управління.

Завдання дисципліни – В результаті вивчення дисципліни студенти повинні отримати ґрунтовні знання з теоретичних основ прогнозування; основ методології прогнозно-аналітичної роботи; методик розрахунків основних макроекономічних параметрів; організації і порядку формування прогнозів економічного і соціального розвитку; особливостей використання методів прогнозування окремих галузей і секторів економіки, сфер діяльності, структурних підрозділів. Вивчення дисципліни передбачає набуття студентами таких основних умінь

Базові складові дисципліни:

-теоретичні основи бухгалтерського обліку і аудиту та їх сучасної парадигми в системі управління підприємством;

-принципи бухгалтерського обліку і аудиту;

-методики бухгалтерського обліку і аудиту;

-основи документального відображення та аудиту господарських операцій і процесів;

-інформаційне забезпечення менеджменту даними бухгалтерського обліку і аудиту;

-облік і аудит засобів виробництва та джерел їх формування;

-облік і аудит господарських процесів;

-побудова системи обліку.

Контроль знань студентів здійснюється за допомогою модульного контролю.

У результаті вивчення дисципліни студент отримує наступні знання та вміння:

Знання:

– теоретичні основи планування та прогнозування соціально-економічного розвитку;

- теоретичний аналіз соціально-економічного прогнозування;
- методологію соціально-економічного прогнозування;
- принципи розроблення регіональних економічних програм;
- планування розвитку галузей економіки;
- планування розвитку гуманітарної сфери;
- планування розвитку трудових ресурсів та кадрової роботи;
- макроекономічне (державне) планування та прогнозування;
- систему економічного та соціального прогнозування;
- прогнозування галузей матеріального виробництва та сфери послуг;
- планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів;
- бізнес-планування та прогнозування;
- прогнозування та планування виробничої програми;
- прогнозування біржової торгівлі;
- кризи в контексті соціально-економічного прогнозування.

Вміння:

- аналізувати та прогнозувати економічні явища і процеси ;
- виявляти загальні тенденції, напрямки та закономірності розвитку національної економіки та здійснювати їхню оцінку;
- робити узагальнюючі висновки та складати аналітичні записки;
- обирати методи соціально-економічного прогнозування;
- моделювати соціально-економічні процеси, виробляти варіанти розвитку економіки;
- виконувати основні типові прогностичні розрахунки і здійснювати їх обґрунтування.

2.Методичні вказівки до проведення практичних занять

Тема 1. Теоретичні основи планування та прогнозування соціально-економічного розвитку

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: адміністративно-територіальний устрій та законодавчі основи місцевого самоврядування в Україні. Система соціально-економічного планування та прогнозування як складова національної економіки України. Удосконалення системи планування в Україні. Проект державної цільової програми. Державна стратегія регіонального розвитку.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке соціально-економічне планування?
2. Розкрийте зміст економічного аналізу.
3. Яким чином можна удосконалити систему планування в Україні?
4. Назвіть основні види економічного аналізу.
5. Яким чином здійснюється програмування та проектування в системі планування?
6. Назвіть основні форми планування.
7. Які складові мають містити програми соціально-економічного розвитку?
8. Що таке економічний аналіз?
9. Які показники використовуються в економічному аналізі?
10. Яким чином використовуються фактори в економічному аналізі?

Тестові завдання:

I. До основних форм планування соціально-економічного розвитку залежно від кола вирішуваних проблем належить:

- а) стратегічне планування; б) тактичне планування; в) поточне планування;
- г) правильні відповіді "а" і "б"; г) правильні відповіді "б" і "в"; д) правильні відповіді "а" і "в";
- е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

II. У теорії та практиці прогнозування і планування розрізняють наступні групи пропорцій в економіці:

- а) загальноекономічні пропорції;
- б) внутрішньоекономічні пропорції; в) внутрішньогалузеві пропорції;
- г) міжгалузеві пропорції;
- г) правильні відповіді "а" і "б"; г) правильні відповіді "в" і "г"; д) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

III. При плануванні використовуються наступні методи;

- а) балансовий метод; б) нормативний метод; в) аналітичний метод;
- г) програмно-цільовий метод;
- д) економічно-математичний метод; е) метод моделювання;
- е) метод експертних оцінок; ж) усі відповіді правильні;
- з) Ваш варіант правильних відповідей.

IV. До основних сфер дослідження економічного аналізу належать:

- а) ринкове середовище;
- б) ефективність управління фінансовими ресурсами;
- в) обґрунтованість та дієвість механізму реалізації управлінських рішень; г) правильні відповіді "а" і "б";

- г) правильні відповіді "б" і "в";д) правильні відповіді "а" і "в";е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

V. До основних функцій економічного аналізу належать:

- а) оцінкова функція;
- б) діагностична функція;в) пошукова функція;
- г) правильні відповіді "а" і "б";г) правильні відповіді "б" і "в";
- д) правильні відповіді "а" і "в";е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

VI. В економічному аналізі розрізняють наступні види порівняльного аналізу:

- а) горизонтальний аналіз;б) вертикальний аналіз; в) трендовий аналіз;
- г) правильні відповіді "а" і "б";г) правильні відповіді "б" і "в";д) правильні відповіді "а" і "в";
- е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

Література [2; 3-5; 11; 14; 15; 17; 18; 24]

Тема 2. Теоретичний аналіз соціально-економічного прогнозування

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Прогнозування в системі економічних понять. Система економічного та політичного прогнозування. Поняття, завдання та необхідність застосування соціально-економічного прогнозування. Принципи та закони соціально-економічного прогнозування.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність поняття “прогнозування”.
2. Дайте визначення політичному прогнозуванню.
3. Що таке економічне прогнозування?
4. Що є об'єктом економічного прогнозування?
5. Виділіть об'єкт політичного прогнозування.
6. Назвіть основні принципи соціально-економічного прогнозування.
7. Що таке прогноз?
8. Виділіть основні види передбачення.
9. Назвіть основні функції соціально-економічного прогнозування.
10. Що таке економічне передбачення?

Тестові завдання:

I. Прогнозуванням є:

- а) процедура продукування фактографічної інформації стосовно майбутніх станів суспільства на основні попередньої інформації щодо проблем політики;
- б) вивчення майбутнього соціально-економічного, суспільно-політичного культурного та інших аспектів життя країни, суспільства;
- в) метод, що ґрунтується на судженнях про майбутні стани суспільства на основі інформації або професійного досвіду;
- г) правильні відповіді "а" і "б";г) правильні відповіді "б" і "в";д) правильні відповіді "а" і "в";
- е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

II. Знайдіть неправильні відповіді. Прогнози виступають у наступних основних формах:

- а) перспективна оцінка; б) судження;
- в) передбачення; г) здогад;
- г) планування; д) моделювання.

III. Об'єктом економічного прогнозування є:

- а) процес конкретного розширення станів функціонуючих економічних об'єктів у майбутньому, дослідження закономірностей і способів розробки економічних прогнозів;
- б) процес пізнання станів функціонуючих економічних об'єктів у майбутньому, дослідження закономірностей і способів розробки економічних прогнозів;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

IV. Предметом економічного прогнозування є:

- а) процес конкретного розширення станів функціонуючих економічних об'єктів у майбутньому, дослідження закономірностей і способів розробки економічних прогнозів;

- б) процес пізнання станів функціонуючих економічних об'єктів у майбутньому, дослідження закономірностей і способів розробки економічних прогнозів;
- в) обидві відповіді правильні; г) правильних відповідей немає.

V. До основних принципів соціально-економічного прогнозування належать:

- а) принцип єдності політики та економіки; б) принцип системності прогнозування;
- в) принцип наукової обґрунтованості;
- г) принцип адекватності прогнозу об'єктивних закономірностей; г) принцип альтернативного прогнозування.

VI. До основних об'єктів прогнозу належать:

- а) наслідки поточних державних програм; б) наслідки нових державних програм;
- в) зміст нових державних програм; г) поведінка стекхолдерів;
- г) правильні відповіді "а" і "б"; д) правильні відповіді "в" і "г"; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

Література [2; 3; 11; 12; 14; 16; 17]

Тема 3. Методологія соціально-економічного прогнозування

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Підходи до процесу соціально-економічного прогнозування. Основні моделі прогнозування. Класифікація методів соціально-економічного прогнозування. Прогнозуюча система і верифікація прогнозів. Екстраполяція як метод прогнозування.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні методи соціально-економічного прогнозування.
2. Виділіть головні підходи соціально-економічного прогнозування.
3. Охарактеризуйте моделі соціально-економічного прогнозування.
4. Що таке прогнозуюча система?
5. Розкрийте структуру економічних процесів.
6. Що таке верифікація прогнозу?
7. Дайте класифікацію методів соціально-економічного прогнозування.
8. Охарактеризуйте макроекономічні моделі прогнозування.

Тестові завдання:

I. До основних підходів соціально-економічного прогнозування належать:

- а) історичний підхід;
- б) комплексний підхід;
- в) системний підхід;
- г) структурний підхід;
- г) системно-структурний підхід; д) правильні відповіді “а” і “б”; е) правильні відповіді “в” - “г”; є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

II. До основних моделей соціально-економічного прогнозування належать:

- а) статистичні моделі; б) динамічні моделі; в) факторні моделі;
- г) правильні відповіді “а” і “б”; г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні.

III. До факторних моделей соціально-економічного прогнозування належать:

- а) однофакторні моделі; б) багатфакторні моделі; в) динамічні моделі;
- г) правильні відповіді “а” і “б”; г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні.

IV. До структурних моделей соціально-економічного прогнозування належать:

- а) динамічні моделі;
- б) однопрудкові моделі; в) багатпрудкові моделі;
- г) правильні відповіді “а” і “б”; г) правильні відповіді “б” і “в”;
- д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

V. Знайдіть неправильну відповідь. До основних методів соціально-економічного прогнозування належать:

- а) метод колективної експертної оцінки; б) соціально-економічний метод;
- в) метод колективної генерації ідей; г) Метод Дельфі;
- г) метод огляду думок і цілей;
- д) метод морфологічного аналізу; е) метод побудови дерева цілей;
- є) метод інформаційного моделювання; ж) метод оптимізації “інтерв'ю”;
- з) метод опису сценарію;
- и) метод евристичного прогнозування; і) метод екстраполяції;
- ї) метод кореляційних і регресійних моделей.

VI. Знайдіть неправильну відповідь. Фактографічні методи прогнозування включають:

- а) статистичний метод;
- б) метод індивідуальної експертної оцінки; в) прогнозову екстраполяцію;
- г) прогнозову інтерполяцію; г) метод історичної аналогії;
- д) метод математичної аналогії; е) випереджувальний метод;
- є) патентовий метод;
- ж) публікаційний метод;
- з) цитатно-індексний метод.

Література [2; 3; 11; 12; 14; 16; 17]

Тема 4. Планування розвитку трудових ресурсів та кадрової роботи

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Населення і трудові ресурси. Зайнятість населення та рівень безробіття. 3. Професійна підготовка і перепідготовка. 4. Особливості планування роботи з кадрами. Вимоги до державних службовців. 5. Сутність кадрового менеджменту. Застосування моделі компетентності та профілів компетентності для управління персоналом. 6. Сучасні дослідження з питань ефективності менеджменту. 7. Кваліфікаційні вимоги до різних категорій працівників. 8. Методологія розробки профілю компетентності.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність поняття “трудоі ресурси”.
2. Яким чином можна розрахувати кількість зареєстрованих безробітних?
3. Розкрийте характерні риси професійної підготовки та перепідготовки державних службовців.
4. Що таке кадровий менеджмент?
5. Чим повинен володіти державний службовець?
6. Назвіть особисті вимоги до всіх державних службовців.
7. Що таке компетентність?
 1. Накресліть типову модель компетентності.

Тестові завдання:

I. Кількість зареєстрованих безробітних розраховується на базі:

- а) зростання наявного безробіття у зв'язку з легалізацією прихованого;
- б) зміни політики держави відносно цільових асигнувань із бюджету на соціальний захист безробітних;
- в) створення робочих місць у сфері малого та середнього бізнесу;
- г) зростання виробництва в прогностичному періоді;
- г) правильні відповіді “а” і “б”; д) правильні відповіді “в” і “г”; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

II. Статус державного службовця — особливий вид спеціально визначених і гарантованих державою норм, що характеризують місце державного службовця в суспільстві. Він включає:

- а) правовий аспект;
- б) організаційний аспект;
- в) соціальний аспект;
- г) матеріальний аспект;
- г) правильні відповіді “а” і “б”; д) правильні відповіді “в” і “г”; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

III. Статус державного службовця передбачає:

- а) безпосередню належність за родом професійної діяльності до підготовки, прийняття та/або запровадження рішень у сфері державного управління, причому ці дії, як правило, мають економічні та соціальні наслідки для всього суспільства або його певної частини;
- б) наявність у державного службовця повноважень виступати від імені органу державної влади (тим самим від імені держави), обстоюючи державний інтерес;
- в) законодавче та нормативно-правове визначення компетентності, повноважень, прав, обов'язків, обмежень і відповідальності згідно зі своєю посадою;

- г) належність до особливої професійно-статусної групи, яка складається з професійно підготовлених до державної служби представників різних професій;
- г) правильні відповіді “а” і “б”; д) правильні відповіді “в” і “г”; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

IV. Показники ділової оцінки в кадровому менеджменті включають:

- а) результативність праці; б) професійні якості;
- в) особисті якості;
- г) правильні відповіді “а” і “б”; г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

V. До основних характеристик трудового потенціалу працівника можна віднести: а) підготовка-освіта, професіоналізм, знання основ економіки, здібність до професійного зростання та ін.;

б) ставлення до праці - дисциплінованість, старанність, відповідальність, творчий підхід, ініціативність та ін.;

в) досвід, навички, стаж роботи в цій професії;

г) особистісні характеристики - темперамент, риси характеру, емоційність; г) правильні відповіді “а” і “б”;

д) правильні відповіді “в” і “г”; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

VI. При підборі і розстановці кадрів необхідне дотримання таких принципів:

а) відповідності;

б) перспективності;

в) змінюваності;

г) правильні відповіді “а” і “б”; г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

Література [1; 6-9; 11; 13; 20; 21; 26; 27]

Тема 5. Макроекономічне (державне) планування та прогнозування

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Державне управління за системою “прогноз-програма-план”. Прогнозування макроекономічних показників. Прогнозування соціально-економічного розвитку країни. Макроекономічні програми та їх види. Поняття та особливості макроекономічного планування.

Питання для самоконтролю:

1. Яким чином здійснюється прогнозування макроекономічних процесів?
2. Проаналізуйте особливості прогнозування соціально-економічного розвитку країни.
3. Що таке економічні (природні) процеси?
4. Проаналізуйте основні види програм соціально-економічного розвитку.
5. Що таке макроекономічне планування?
6. Розкрийте сутність стратегічного планування.
7. Визначіть взаємозв'язок понять “демографічний прогноз” та проекція населення.
8. Охарактеризуйте об'єкти планування соціально-економічного розвитку.

9. Назвіть основні об'єкти прогнозування соціально-економічного розвитку.

10. Охарактеризуйте зміст поняття "макроекономічне прогнозування".

Тестові завдання:

I. Прогнозування соціально-економічного розвитку держави включає:

- а) об'єкти прогнозування; б) суб'єкти прогнозування; в) задачі прогнозування;
- г) напрямки прогнозування;
- г) види програм, за якими здійснюється прогнозування; д) макроекономічні прогнози;
- е) правильні відповіді "а" і "б"; є) правильні відповіді "в" і "г"; ж) правильні відповіді "г" і "д"; з) усі відповіді правильні;
- и) правильних відповідей немає.

II. Суб'єктами прогнозування соціально-економічного розвитку держави є:

- а) органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- б) корпорації та підприємства, науково-дослідні та консалтингові організації, окремі експерти;
- в) соціально-економічні процеси в державі; г) правильні відповіді "а" і "б";
- г) правильні відповіді "б" і "в"; д) правильні відповіді "а" і "в"; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

III. Об'єктами прогнозування соціально-економічного розвитку держави є:

- а) органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- б) корпорації та підприємства, науково-дослідні та консалтингові організації, окремі експерти;
- в) соціально-економічні процеси в державі; г) правильні відповіді "а" і "б";
- г) правильні відповіді "б" і "в"; д) правильні відповіді "а" і "в"; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

IV. До основних програм соціально-економічного розвитку держави належать:

- а) національні та національно-регіональні програми соціально-економічного розвитку; б) регіональні програми соціально-економічного розвитку;
- в) комплексні програми соціально-економічного розвитку; г) правильні відповіді "а" і "б";
- г) правильні відповіді "б" і "в"; д) правильні відповіді "а" і "в"; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

V. До основних видів планування соціально-економічного розвитку належать:

- а) директивне (адміністративно-комплексне) планування; б) недирективне планування;
- в) індикативне планування; г) стратегічне планування;
- г) правильні відповіді "а" і "б"; д) правильні відповіді "в" і "г"; е) усі відповіді правильні.

VI. У часовому вимірі стратегічне планування (управління) буває:

- а) стратегічне та середньострокове; б) поточне та оперативне;
- в) стратегічне та поточне;
- г) правильні відповіді «а» і «б»; д) правильних відповідей немає.

Література [2; 3; 12; 14; 16; 17]

Тема 6. Система економічного прогнозування

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Поняття та фактори економічного зростання. Методи прогнозування макроекономічних показників. Показники ефективності суспільного виробництва. Міжгалузевий баланс виробництва та розподілу продукції у прогнозуванні розвитку економіки. Методи прогнозування цін та інфляції. Фінанси та методи їхнього прогнозування та планування. Державний бюджет і його прогнозування та планування. Прогнозування платіжного балансу держави.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке економічне зростання?
2. Назвіть основні фактори економічного зростання.
3. Що включає система макроекономічних показників?
4. Яким чином обраховують валовий внутрішній продукт?
5. Що таке чистий внутрішній продукт?
6. Розкрийте сутність поняття “національний дохід”.
7. Що таке ефективність національного виробництва?
8. Назвіть основні моделі розвитку інфляції.
9. Що таке планування фінансів?
10. Дайте визначення платіжного балансу країни.

Тестові завдання:

I. До основних факторів соціально-економічного прогнозування належать:

а) екстенсивні фактори; б) інтенсивні фактори; в) економічні фактори; г) соціальні фактори; г) правильні відповіді “а” і “б”; д) правильні відповіді “в” і “г”; е) усі відповіді правильні;

II. Екстенсивні фактори соціально-економічного зростання пов'язані з:

а) збільшенням чисельності зайнятих та фізичного обсягу капіталу;

б) наявністю технологічного прогресу, високого рівня освіти та професійної підготовки кадрів;

в) наявністю економії за рахунок зростання масштабів виробництва, покращення розподілу ресурсів, законодавства, інституційного забезпечення економічного зростання;

г) правильні відповіді “а” і “б”; г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

III. Інтенсивні фактори соціально-економічного зростання пов'язані з:

а) збільшенням чисельності зайнятих та фізичного обсягу капіталу;

б) наявністю технологічного прогресу, високого рівня освіти та професійної підготовки кадрів;

в) наявністю економії за рахунок зростання масштабів виробництва, покращення

розподілу ресурсів, законодавства, інституційного забезпечення економічного зростання;

г) правильні відповіді “а” і “б”; г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні.

е) правильних відповідей немає.

IV. Валовий внутрішній продукт обчислюють:

а) методом кінцевого використання; б) розподільчим методом;

в) виробничим методом;

г) правильні відповіді “а” і “б”; г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

V. Ефективність національного виробництва — це:

а) якісна характеристика виробництва, яка відображає рівень розвитку продуктивних сил та ступінь забезпечення потреб суспільства;

б) якісна характеристика виробництва, яка відображає рівень розвитку продуктивних сил та ступінь забезпечення потреб виробництва;

в) результат людської праці, яка спрямована на виробництво матеріальних благ; г) правильні відповіді “а” і “б”;

г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні.

VI. Ефективність виробництва — це:

а) якісна характеристика виробництва, яка відображає рівень розвитку продуктивних сил та ступінь забезпечення потреб суспільства;

б) якісна характеристика виробництва, яка відображає рівень розвитку продуктивних сил та ступінь забезпечення потреб виробництва;

в) результат людської праці, яка спрямована на виробництво матеріальних благ; г) правильні відповіді “а” і “б”;

г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні.

VII. Ефект — це:

а) якісна характеристика виробництва, яка відображає рівень розвитку продуктивних сил та ступінь забезпечення потреб суспільства;

б) якісна характеристика виробництва, яка відображає рівень розвитку продуктивних сил та ступінь забезпечення потреб виробництва;

в) результат людської праці, яка спрямована на виробництво матеріальних благ; г) правильні відповіді “а” і “б”;

г) правильні відповіді “б” і “в”; д) правильні відповіді “а” і “в”; е) усі відповіді правильні.

Література [2; 3; 12; 14; 16; 17]

Тема 7. Система соціального прогнозування

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Прогнозування трудових ресурсів та їхнє використання. Прогнозування та регулювання ринку праці. Баланс ринку праці. Прогнозування грошових доходів населення.

Прогнозування освіти та підготовки спеціалістів. Прогнозування розвитку системи охорони здоров'я. Прогнозування розвитку житлово-комунального господарства.

Прогнозування розвитку торгівлі та побутового обслуговування населення.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке трудові ресурси?
2. Розкрийте сутність поняття “зведений баланс трудових ресурсів”.
3. Що таке принок праці?
4. Розкрийте сутність поняття “реальні доходи населення”.
5. Яким чином здійснюється прогнозування культурного розвитку;
6. Охарактеризуйте програми розвитку житлово-комунального господарства міст України.
7. Розкрийте методи розрахунку чисельності трудових ресурсів.
8. Дайте означення балансу ринку праці.
9. Що є джерелом поповнення робочої сили?
10. Охарактеризуйте зведений баланс трудових ресурсів.

Тестові завдання:

I. Реальні доходи населення — це:

- а) узагальнюючий показник рівня життя народу, що відображає кількість матеріальних, соціальних, духовних благ і послуг, які можна придбати на грошові доходи (заробітну плату, соціальні витрати держави, відсотки від вкладів, дивідендів та ін.), натуральне споживання продукції індивідуального господарства та її часткової реалізації з урахуванням зміни роздрібних цін, за винятком різних видів відрахувань;
- б) кількість благ і послуг, який можна придбати за номінальні доходи; в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

II. Ринок праці — це:

- а) система взаємодії споживачів праці та її постачальників, а саме юридичних і фізичних осіб, з одного боку, і конкретних фізичних осіб, з певним рівнем професійних знань і навичок та розумово-фізичним станом – з іншого;
- б) використання в процесі виробництва товарів і надання послуг усіх фізичних та інтелектуальних здібностей людей;
- в) головний ресурс економіки і включає усе працездатне та зайняте населення; г) правильні відповіді «а» і «б»;
- г) правильні відповіді «б» і «в»; д) правильні відповіді «а» і «в»; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

III. До головних ознак зайнятості належать:

- а) тривалість робочого періоду та рівень оплати праці; б) кількість робочих місць на одну особу;
- в) реєстрація;
- г) правильні відповіді «а» і «б»; г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

IV. Реальні доходи населення залежать від:

- а) номінальних доходів;
- б) рівня цін на товари і послуги; в) темпів інфляції;
- г) рівня податків, якими обкладаються доходи; г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “в” і “г”; е) усі відповіді правильні.

V. Знайдіть правильну відповідь. До галузей культури належать:

- а) освіта;
- б) мистецтво;
- в) охорона здоров'я; г) бібліотечна справа;
- д) книговидавнича справа.

VI. Знайдіть неправильну відповідь. До основних галузей житлово-комунального господарства належать:

- а) житлове господарство;
- б) система водопостачання та водовідведення; в) дитячі садки;
- г) система тепlopостачання; г) система електропостачання;
- д) міський пасажирський транспорт.

Література [2; 3; 12; 14; 16; 17]

Тема 8. Прогнозування галузей матеріального виробництва та сфер послуг

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: .Прогнозування потреб у матеріально-технічних ресурсах. Методи прогнозування та планування капітальних вкладень. Прогнозування та планування обсягу інфраструктури промислового виробництва. Прогнозування розвитку сільського господарства. Прогнозування будівельного комплексу. Прогнозування обсягу перевезень вантажів та пасажирів. Прогнозування послуг транспорту та зв'язку.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте зміст поняття “валова додана вартість промисловості”.
2. Що таке вантажообіг?
3. Що належить до прямих іноземних інвестицій?
4. Що називають балансом матеріально-технічних ресурсів?
5. Якими показниками характеризуються перевезення вантажів?
6. За допомогою яких методів розраховують потребу у матеріально-технічних ресурсах країни?
7. На які з перелічених вантажів не складаються плани перевезень?
8. Яким чином здійснюється прогнозування розвитку агропромислового комплексу?

Тестові завдання:

I. Валова додана вартість промисловості — це:

- а) обсяг всієї випущеної промисловістю, галуззю та підприємством продукції з урахуванням вартості внутрішнього обігу;
- б) промислова продукція, що надійшла у народногосподарський обіг, тобто така, яка відвантажена замовником та оплачена ним;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

II. Реалізована продукція промисловості — це:

- а) обсяг всієї випущеної промисловістю, галуззю та підприємством продукції з урахуванням вартості внутрішнього обігу;
- б) промислова продукція, що надійшла у народногосподарський обіг, тобто така, яка відвантажена замовником та оплачена ним;
- в) обидві відповіді правильні;

г) правильних відповідей немає.

III. Потреба в матеріально-технічних ресурсах країни розраховується за допомогою:

а) прямого розрахунку;

б) аналогії;

в) динамічних коефіцієнтів; г) правильні відповіді «а» і «б»; г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

IV. Що належить до обсягів прямих іноземних інвестицій?

а) внески у статутний капітал; б) фінансовий лізинг;

в) кредити, залучені від іноземних власників підприємств; г) правильні відповіді «а» і «б»;

г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

V. Позитивний вплив на розрахунок будівництва чинять наступні фактори:

а) скорочення частки централізованих капітальних вкладень; б) висока відсоткова ставка залучення кредитів;

в) зростання вартості будівництва під впливом інфляційних процесів; г) правильні відповіді «а» і «б»;

г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

VI. Для визначення відстані перевезень вантажів країни складають баланс:

а) попиту та пропозиції; б) доходів та витрат;

в) виробництва та споживання;

г) виробництва і реалізації;

г) правильні відповіді “а” і “б”; д) правильні відповіді “в” і “г”; е) усі відповіді правильні.

Література [2; 3; 12; 14; 16; 17]

Тема 9. Планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Обґрунтування цілей, завдань і пріоритетів розвитку регіонів. Етапи складання програми соціально-економічного розвитку регіонів. Прогнозування розвитку науки і техніки в регіоні. Планування та прогнозування промислового виробництва. Прогнозування капітального будівництва та визначення ефективності капітальних вкладень регіону.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте основні етапи складання програми соціально-економічного розвитку регіонів.
2. Яким чином здійснюється прогнозування науки і техніки в регіоні? 3. Які структури займаються прогнозуванням промислового виробництва? 4. Що таке план капітальних вкладень регіону?
5. Визначте цілі, завдання та пріоритети соціально-економічного розвитку регіону.
6. Назвіть загальнодержавні компоненти фінансової стабілізації регіону.
7. Вкажіть основні етапи розробки програми економічного і соціального розвитку регіону.
8. Що таке науково-технічна програма?
9. Охарактеризуйте показники ефективності капітальних вкладень у межах регіону.
10. Яким чином розраховується показник ефективності капітальних вкладень регіону?

Тестові завдання:

I. Науково-технічна програма — це:

а) адресний плановий документ, що передбачає комплекс науково-технічних заходів, пов'язаних з ресурсами, виконавцями, термінами виконання запланованих робіт для вирішення найважливіших науково-технічних проблем та широкого використання в економіці регіону досягнень науки і техніки;

б) програма, яка розробляється для реалізації найбільш значних науково-технічних досягнень, використання яких забезпечує найближчим часом суттєве підвищення ефективності виробництва і якості продукції;

в) обидві відповіді правильні;

г) правильних відповідей немає.

II. Цільова науково-технічна програма — це:

а) адресний плановий документ, що передбачає комплекс науково-технічних заходів, пов'язаних з ресурсами, виконавцями, термінами виконання запланованих робіт для вирішення найважливіших науково-технічних проблем та широкого використання в економіці регіону досягнень науки і техніки;

б) програма, яка розробляється для реалізації найбільш значних науково-технічних досягнень, використання яких забезпечує найближчим часом суттєве підвищення ефективності виробництва і якості продукції;

в) обидві відповіді правильні;

г) правильних відповідей немає.

III. До загальнодержавних компонентів фінансової стабілізації регіону належать:

- а) низький рівень інфляції;
- б) відносно невеликий обсяг державного внутрішнього і зовнішнього боргу;
- в) стійкість національної валюти; г) правильні відповіді «а» і «б»;
- г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні.

IV. До основних сфер, з якими пов'язане забезпечення ефективності використання наявних ресурсів економіки регіону, належать:

- а) забезпечення соціальної злагоди, ефективного соціального захисту громадян у рамках соціально орієнтованої ринкової економіки;
- б) підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності; в) активізація інвестиційної діяльності;
- г) правильні відповіді «а» і «б»; г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні.

V. Розрахунок обсягів витрат на науку здійснюється:

- а) екстраполяційним методом;
- б) на основі побудови трендової моделі;
- в) методом прямих розрахунків на підставі аналізу їхніх обсягів за базовий рік та очікуваних обсягів у поточному році;
- г) балансовим методом;
- г) правильні відповіді «а» і «б»; д) правильні відповіді «в» і «г»; е) усі відповіді правильні.

VI. Плани розвитку усіх галузей економіки регіону включають:

- а) цільову комплексну програму;
- б) виробничу програму промисловості; в) програму розвитку науки і техніки; г) розгорнутий комплексний план.

Література [2; 3; 12; 14; 16; 17]

Тема 10. Бізнес-планування та прогнозування

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Зміст та сфера застосування бізнес-планування. Типологія та принципи розробки бізнес-плану. Організація процесу бізнес-планування. Структура бізнес-плану. Контроль за виконанням бізнес-плану.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке бізнес-планування?
2. Розкрийте сутність поняття бізнес-прогнозування.
3. Охарактеризуйте структуру бізнес-плану.
4. Хто здійснює контроль за виконанням бізнес-плану?
5. Вкажіть основні вимоги до підготовки бізнес-плану.
6. Що є основною метою бізнес-плану?
7. Які функції виконує бізнес-план?
8. Що розуміється під презентацією бізнес-плану?

Тестові завдання:

I. За аудиторією користувачів прийнято виділяти:

- а) бізнес-плани нового та діючого підприємств;
- б) бізнес-плани внутрішнього та зовнішнього користування; в) локальні та концептуальні бізнес-плани;

г) інвестиційну пропозицію, сублімативні та розгорнуті бізнес-плани; г) правильні відповіді «а» і «б»;

д) правильні відповіді «в» і «г»; е) усі відповіді правильні.

II. Призначений для регулювання поточної діяльності бізнес-план називають:

а) концептуальним; б) локальним;

в) розгорнутим;

г) корпоративним.

III. Основне початкове положення будь-якої теорії, вчення чи програми називають:

а) методом бізнес-планування;

б) принципом бізнес-планування; в) завданням бізнес-планування; г) методикою бізнес-планування.

IV. Один із розділів бізнес-плану підприємства, який відображає маркетингову політику підприємства та його конкурентоспроможність, - це:

а) аналіз ринку;

б) маркетинговий план;

в) конкурентоспроможність підприємства; г) фінансовий план.

V. Ключовим моментом підготовчої стадії бізнес-планування є:

а) процедура аудиту бізнес-плану; б) бізнес-ідея;

в) презентація бізнес-плану;

г) правильні відповіді «а» і «б»; г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

VI. Початковим етапом стадії просування бізнес-плану є:

а) процедура аудиту бізнес-плану; б) бізнес-ідея;

в) презентація бізнес-плану;

г) правильні відповіді «а» і «б»; г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні;

е) правильних відповідей немає.

Література [2; 3; 12; 14; 16; 17]

Тема 11. Кризи в контексті соціально-економічного прогнозування

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: Поняття кризи в соціально-економічному прогнозуванні та причини її виникнення. Типологія криз та їхня характеристика. Ознаки кризи: розпізнавання та подолання. Сутність, причини та закономірності економічних криз.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке криза?
2. Вкажіть головні причини виникнення економічної кризи.
3. Назвіть внутрішні та зовнішні причини виникнення кризових ситуацій.

4. Яким чином класифікують кризи?
5. Охарактеризуйте загальні та локальні кризи.
6. Дайте характеристику ознак кризи.
7. Що є наслідком кризових ситуацій?
8. Розкрийте основні шляхи подолання кризових ситуацій.

Тестові завдання:

I. Функціонування — це:

- а) підтримка життєдіяльності, збереження функцій, що визначають її цілісність, якісну визначеність, сутнісні характеристики;
 - б) набуття нової якості, що зміцнює життєдіяльність в умовах змінного середовища;в)
- обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

II. Розвиток — це:

- а) підтримка життєдіяльності, збереження функцій, що визначають її цілісність, якісну визначеність, сутнісні характеристики;
 - б) набуття нової якості, що зміцнює життєдіяльність в умовах змінного середовища;в)
- обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

III. Набуття нової якості, що зміцнює життєдіяльність в умовах змінного середовища, це:

- а) еволюція; б) зростання;в) розвиток;

- г) функціонування;
- д) правильних відповідей немає.

IV. Що із нижчезказаного є наслідками кризи:

- а) оздоровлення організації чи виникнення нової кризи; б) відновлення організації чи її руйнування;
- в) перебудова організації чи її збереження; г) правильні відповіді «а» і «б»;
- г) правильні відповіді «а» і «в»; д) правильні відповіді «б» і «в»; е) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

V. Кризи, що охоплюють усю соціально-економічну систему, називають:

- а) локальними; б) макрокризами; в) загальними;
- г) мегакризами.

VI. Криза влади, криза реалізації різних соціальних груп, класів в управлінні суспільством — це:

- а) соціальна криза;
- б) організаційна криза; в) владна криза;
- г) політична криза.

Література [2; 3; 12; 14; 16; 17]

Питання для перевірки знань:

1. Прогнозування економічних змін за допомогою еволюційних математичних методів та моделей аналізу.
1. Методи екстраполяції тенденцій одновимірних рядів та їх використання в прогнозуванні соціально-економічних процесів.
2. Розрахунок аналітичних показників рядів динаміки при здійсненні прогнозування розвитку стратегічних галузей економіки країни.
3. Складання прогнозу споживання продуктів на наступне п'ятиліття з використанням середнього коефіцієнту росту.
4. Використання експоненціального згладжування при прогнозуванні соціально-економічних процесів.
5. Прогнозування соціально-економічного розвитку України в умовах кризи.
6. Прогнозування основних макроекономічних показників економіки України
7. Прогнозування розвитку авіатранспортної галузі України
8. Прогнозування рівня валютного курсу
9. Прогнозування цін споживчого кошика країни
10. Прогнозування рівня безробіття та соціально-незахищеного населення країни
11. Прогнозування показників виробництва валового внутрішнього продукту та швидкості його приросту
12. Прогнозування споживчих витрат домогосподарств
13. Прогнозування впливу тіньової економіки на макроекономічні показники в умовах флуктуацій
14. Дослідження показників тіньової економіки як основи економічного прогнозування
15. Прогнозування і макроекономічне планування соціально-економічного

розвитку України

16. Прогнозування загального рівня соціально-економічного розвитку регіону

17. Складні макромоделі комплексного соціально-економічного розвитку країни.

18. Прогнозування часових рядів із використанням ARIMA-моделей в соціально-економічному розвитку країни

19. Прогнозування тренд-сезонних соціально-економічних процесів

20. Прогнозування випадкових збурень та соціально-економічних мутацій

21. Прогнозування економічних колізій та їхнього вплив на економіку

22. Прогнозування циклів зростання і падіння в економіці (криз).

23. Прогнозування інфляційних процесів в економіці.

24. Прогнозування процесів тінізації економічних процесів

25. Прогнозування розвитку інноваційного потенціалу країни

Тестові завдання:

1. Базовими параметрами в прогнозуванні будівельного комплексу служать:

- а. матеріальні ресурси
- б. обсяги будівництва
- в. потреби в потужностях

2. Товари еластичного попиту мають коефіцієнт еластичності:

- а. дорівнює одиниці
- б. менше одиниці
- в. більше одиниці

3. Матричний метод стратегічного аналізу є ... методом:

- а. простим
- б. складним
- в. спрощеним

4. Бізнес-планування відрізняється від інших видів планування по ...:

- а. джерелам фінансування
- б. цілям
- в. структурі

5. Метод, застосований при прогнозуванні розвитку транспортних перевезень:

- а. програмно-цільовий
- б. укрупнених нормативів
- в. балансовий

6. Визначальне значення при прогнозуванні промислового розвитку на мікрорівні має:

∴

- а. попит і замовлення
- б. обсяг ефективності
- в. розрахунок параметрів

7. Стратегія, яка визначається на етапі стратегічного аналізу в процесі стратегічного планування:

∴

- а. розвитку
- б. функціональна
- в. маркетингу

8. Зміст прогнозування промислового розвитку визначається по ...

∴

- а. розрахунку параметрів
- б. обсягу і структури
- в. визначенню ресурсів

9. Характер розроблюваних прогнозів:

∴

- а. гіпотетичний
- б. альтернативний
- в. одноваріантний

10. Методи, які отримали найбільше поширення при прогнозуванні попиту на промислову продукцію:

∴

- а. експертних оцінок
- б. моделювання
- в. екстраполяції

11. Метод, найбільш ефективний при прогнозуванні ефективності підприємства:

∴

- а. експертних оцінок
- б. екстраполяції
- в. сценарний

12. Зростання доходів покупців викликає зрушення кривої попиту ...:

∴

- а. вправо
- б. вліво

13. Фактор, найістотніше впливає на положення кривої попиту:

∴

- a. доходи населення
- b. цінова конкуренція
- c. товари-замінники

14. Фактор, який надає найбільш істотний вплив на прогнозування реальних доходів населення:

∴

- a. податки
- b. індекс цін
- c. умови праці

15. Метод, найбільш часто використовуваний при прогнозуванні розвитку аграрно-промислового комплексу:

∴

- a. нормативний
- b. екстраполяції
- c. балансовий

16. Стратегічне планування розробляється як:

∴

- a. тактичне
- b. самостійне;
- c. директивне

17. Стратегія прогнозування науково-технічного прогресу економіки в цілому базується на основі:

∴

- a. комплексного прогнозу
- b. експертних розробок
- c. приватних прогнозів

18. Способи, які отримали найбільше застосування при використанні методу екстраполяції в прогнозування:

∴

- a. лінійної регресії
- b. експоненціального згладжування
- c. підбору функцій

19. Місія економічного суб'єкта в процесі розробки стратегічного плану:

∴

- a. напрямок розвитку
- b. орієнтири, цілі і завдання
- c. поточні плани

20. Метод, найкращий в системі регіонального прогнозування:

∴

- а. моделювання
- б. нормативний
- в. сценарний

Теми доповідей для студентів

1. Планування та прогнозування як методи державного управління в умовах ринкової економіки.
 2. Методи прогнозування розвитку територій.
 3. Принципи державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України.
 4. Прогнозні і програмні документи економічного і соціального розвитку.
 5. Соціально-економічний розвиток регіонів України на сучасному етапі.
 6. Основні напрями та пріоритети економічного розвитку України.
 7. Основні напрями і пріоритети розвитку будь-якої області.
 8. Сутність планування. Форми і методи планування.
 9. Інформаційне забезпечення розробки планово-прогнозних документів розвитку територій.
1. Планування розвитку трудових ресурсів.
 2. Планування розвитку кадрової роботи.
 3. Основи кадрового менеджменту.
 4. Особливості кадрового забезпечення органів виконавчої влади. Систематизація керівних кадрів.
 5. Кадрова політика в органах місцевого самоврядування. 1. Кадровий менеджмент в органах державної влади.
1. Макроекономічне (державне) планування та прогнозування.
 2. Типові напрями макропланування в економіці.
 3. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку країни.
 4. Директивне (адміністративно-комплексне) планування.
 5. Особливості прогнозування соціальних (суспільних) процесів.
1. Система економічного прогнозування.
 2. Міжгалузевий баланс виробництва та розподілу продукції у прогнозуванні розвитку економіки.
 3. Особливості формування валового внутрішнього продукту країни.
4. Моделі процесу розвитку інфляції.
 5. Система макроекономічних показників країни.
 6. Показники ефективності виробництва та їхній розрахунок.
2. Система соціального прогнозування.
 3. Прогнозування розвитку закладів культури.
 4. Принципи розроблення балансу грошових доходів і витрат населення.
 5. Прогнозування розвитку торгівлі.
1. Прогнозування галузей матеріального виробництва та сфери послуг.

2. Прогнозування прямих, приватних інвестицій.
3. План розвитку промислового виробництва.
4. Особливості прогнозування доходів і видатків державного бюджету.
1. Мікропрогнозування розвитку в умовах глобалізації.
2. Бізнес-планування та прогнозування.
3. Основні вимоги до підготовки бізнес-плану.
4. Основні складові бізнес-планування.
5. Мета розробки бізнес-плану.
1. Теоретичні основи планування соціально-економічного розвитку.
2. Теоретичні основи прогнозування соціально-економічного розвитку.
3. Теоретико-методологічні основи методів соціально-економічного планування.
4. Програмування та проектування в системі планування.
5. Аналіз стану та тенденції використання економічного потенціалу, розвитку продуктивних сил та соціальної сфери як передумова планування і прогнозування економічного і соціального розвитку.
6. Стратегічні плани розвитку регіону та їх особливості.
1. Теоретичний аналіз соціально-економічного прогнозування.
2. Соціально-економічні прогнози: сутність та особливості застосування.
3. Основні принципи соціально-економічного прогнозування.
4. Економічне прогнозування.
5. Політичне прогнозування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Білінська М. М.* Кадрова політика і державна служба: конспект лекцій / М. М. Білінська, О. Л. Євмешкіна, І. Г. Сурай; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., каф. держ. упр. і менедж. - К.: НАДУ, 2012. - 72 с.
2. *Воронкова В. Г.* Соціально-економічне прогнозування: навч. посіб. / В. Г. Воронкова. - К.: Професіонал, 2004. - 284 с.
3. *Грабовецький Б. Є.* Економічне прогнозування та планування: навч. посіб. / Б. Є. Грабовецький. - К.: ЦУЛ, 2003. - 188 с.
4. *Грабовецький Б. Є.* Планування та економічне прогнозування: навч. посіб. / Б. Є. Грабовецький. - Вінниця: ВНТУ, 2013. - 66 с.
5. *Гейко Л. М.* Національна економіка: навч. посіб. / Л. М. Гейко, Н. В. Сментина. - О.: ротاپронт, 2012. - 315 с.
6. *Енциклопедія державного управління* : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. - К. : НАДУ, 2011. - Т. 6 : Державна служба / наук.-ред. кол. : С. М. Серьогін (співголова), В. М. Сороко (співголова) та ін. - 2011. - 524 с.
7. *Кадрова політика і державна служба: конспект лекцій* / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; [уклад. В. М. Сороко]. - К.: [НАДУ], 2009. - 104 с.
8. *Кадрова політика і державна служба: навч. посібник* / С. М. Серьогін [та ін.]; заг. ред. С. М. Серьогін; Національна академія держ. управління при Президентові України. Дніпропетровський регіональний ін-т держ. управління. - Д.: ДРІДУ НАДУ, 2009. - 138 с.
9. *Кадрова політика і державна служба: навч. посіб* / С. М. Серьогін, Н. Т. Гончарук, Н. А. Липовська та ін.; за заг ред. С. М. Серьогіна. - Д.: ДРІДУ НАДУ, 2011. - 352 с.
10. *Морушко О. О.* Кадровий менеджмент: навч. посіб. / О. О. Морушко; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2014. - 173 с.
11. *Мінченко М. В.* Планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Мінченко [и др.]. - Суми: ТОВ "ВДТ "Університетська книга", 2004. - 442 с.
12. *Пашута М. Т.* Прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку: навч. посіб. / М. Т. Пашута. - К.: ЦУЛ, 2005. - 298 с.
13. *Пірен М. І.* Державна кадрова політика: шляхи елітизації: монографія / М. І. Пірен; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - К.: Талком, 2014. - 251 с.
14. *Планування та прогнозування в умовах ринку: навч. посіб.* / Під. ред. В. Г. Воронкової. - К.: Професіонал, 2006. - 607 с.
15. *Сментина Н. В.* Стратегічне планування соціально-економічного розвитку на мезорівні: теорія, методологія, практика: монографія / Н. В.

Сментина; Одес. нац. екон. ун-т. - Одеса : Атлант, 2015. - 364 с.

16. *Яцура В. В.* Соціально-економічне прогнозування: навч. посіб. / В. В. Яцура, О. С. Сенишин, М. О. Горинь; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Л.: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. - 410 с.

Додаткова

17. *Васильєва І. М.* Конспекти лекцій з курсу "Соціально-економічне планування та прогнозування": для студ. екон. спец. усіх форм навчання / І. М. Васильєва, Л. В. Єфремова ; Харківський економічний ун-т. - Х.: [б.в.], 1994. - 37 с.

18. *Дармограй В. І.* Методологія стратегічного планування комплексного соціально-економічного розвитку регіону: автореф. дис... канд. екон. наук:

08.00.05 / Дармограй Володимир Іванович; НАН України, Рада по вивченню продукт. сил України. - К., 2007. - 20 с.

19. *Макаркіна Г. В.* Моделі та методи планування соціально-економічного розвитку індустріального регіону: монографія / Г. В. Макаркіна; Донбаська держ. машинобудівна академія. - Краматорськ: ДДМА, 2008. - 280 с.

20. *Олуйко В. М.* Державна кадрова політика в регіоні України: формування і реалізація: автореф. дис... канд. наук з держ. управління: 25.00.04 / Олуйко Віталій

Миколайович; Українська академія держ. управління при Президентові України. - К., 2001. - 20 с.

21. *Павленко В. Л.* Державна служба в Україні: підручник / В. Л. Павленко, В. В. Павленко; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц., Засл. юриста України А. М. Подоляки. - Хмельницький: ХмЦНП, 2013. - 356 с.

22. Планування соціально-економічного розвитку міста: монографія / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. регіон. упр. та місц. самоврядування та упр. містом; [авт.-упоряд.: О. В. Берданова та ін.; за ред.: В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого]. - К.: НАДУ: Фенікс, 2011. - 159 с.

23. Планування соціально-економічного розвитку підприємств: монографія / М. Р. Тимощук [та ін.]; Університет банківської справи Національного банку України, Національний ун-т "Львівська політехніка". - К.: УБС НБУ, 2007. - 449 с.

24. Планування соціально-економічного розвитку територій України: навч. посіб.

/ Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. регіон. упр., місц. самоврядування та упр. містом; [авт.-упоряд.: О. В. Берданова та ін.; за ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого]. - К.: НАДУ: Фенікс, 2011. - 206 с.

25. *Сенишин О. С.* Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України: монографія / О. С. Сенишин; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л.: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. - 443, [28] с.

26. *Сидоренко П. В.* Кадрова політика в місцевих органах виконавчої влади

України: сутність та тенденції розвитку: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.:

25.00.03 / Сидоренко Павло Володимирович; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - К., 2012. - 20 с.

27. *Титаренко Л. М.* Державна кадрова політика: соціально-психологічний та гуманітарний компоненти удосконалення підготовки управлінських кадрів: автореф. дис... канд. політ. наук: 23.00.02 / Титаренко Любов Миколаївна; Одеська національна юридична академія. - О., 2005. - 20 с.

Інформаційні ресурси

1. www.smida.gov.ua
2. www.litmir.net/
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua).
4. Офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www.in.gov.ua](http://www.in.gov.ua)